

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

64. (68.) ÉVFOLYAM

1998. JÚNIUS

No.3 (310), Vol. 64, June 1998, USPS 178-560

3. SZÁM

HISZEK A SZENTLÉLEKBEN

Ezt a hitágazatot — az Apostoli Hitvallás harmadik hitágazatát — nem tudom találóbbr cím alá foglalni, mint, hogy a megszentelésről szól; mert a Szentlelket jellemzi és ábrázolja azzal a szolgálatával együtt, hogy megszentel. A *Szentlélek* szóra kell tehát támaszkodnunk, mert olyan tömör ez, hogy nem találhatunk ennél jobbat. Az Írás szerint ugyanis többféle lélek van, például emberi lélek, mennyei lélek, és gonosz lélek. De csak Isten lelkét nevezi Szentléleknek, mert Ő az, Aki minket megszentelt és még mindig megszentel. Ahogyan tehát az Atyát Teremtőnek, a Fiút Megváltónak nevezzük, úgy kell a Szentlelket is cselekvéséről Megszentelőnek neveznünk. De hogyan történik ez a megszentelés? Felelet: Ahogyan a Fiú születésével, halálával, feltámadásával, stb. szerezte meg azt az uralmat, amellyel magáévá tett minket, úgy végzi a Szentlélek a megszentelést a következőkkel: a szentek gyülekezetével vagy a keresztyén egyházzal, a bűnök bocsánatával, a test feltámadásával, és az örök élettel, vagyis azzal, hogy először a szent gyülekezetbe visz és az egyház ölébe tesz minket, rajtuk keresztül prédikál nekünk és elvezet Krisztushoz.

Mert sem te, sem én soha semmit nem tudhatnánk Krisztusról, nem is hihetnénk Benne, Urunkká sem lehetne, ha a Szentlélek az evangélium hirdetésével fel nem kínálná és szívünkbe nem adná. A cselekedet megtörtént és elvégeztett, mert Krisztus megvette és megszerezte számunkra a kincset szenvedésével, halálával, feltámadásával, stb. De ha ez a cselekedet rejtve maradna, úgyhogy senki sem tudna róla, akkor hiába volna és kárbavesznék. Hogy azonban ez a kincs ne maradjon elásva, hanem kamatozzék és hasznát vegyék, Isten kibocsátotta és hirdetteti az ígét, és a

Szentlelket adja benne, hogy helybehozza és ránkruhazza ezt a kincset, a megváltást. A megszentelés tehát az Úr Krisztushoz való vezetés, mégpedig azért, hogy olyan kincset kapjunk ajándékkul, amelyet magunk nem tudnánk megszerezni.

Igyekezéssel hát ezt a hitágazatot minél jobban megérteni. Ha azt kérdezik: Hogyan érted ezeket a szavakat: "Hiszek a Szentlélekben" —, feleljed rá: "Hiszem, hogy a Szentlélek megszentel engem, ahogyan neve mutatja." De hogyan végzi ezt, vagy mi a módja és eszköze? Felelet: "A keresztyén egyház, a bűnök bocsánata, a test feltámadása, és az örök élet." Mert először is külön gyülekezete van a világban. Ez az az anya, aki minden kegyes keresztyént fogad és hordoz Isten ígéje által, amelyet a Szentlélek jelent ki és terjeszt, amellyel megvilágosítja és lánggra gyújtja a szíveket, hogy megértsék és befogadják az ígét, csüng-

Pünkösdi imádság

Áldott Szentlélek Úristen!

Érted könyörgök és Téged várlak, Kit Megváltóm ígért és mennyei Atyám küld hozzám, hogy légy vezérem, vigasztalom, és világosságom. Áldom Istenemet Érted, a legdrágább ajándékért. Ha megnyertelek, mindent megnyertem Veled: hitet, szeretetet, reményt, békességet, életet, és üdvösséget. A Te világosságodban ismerem meg nyomorult, elveszett voltomat, s kegyes vezetésed által találhatom meg megváltó Uramat és Istenemet. Semmi vagyok Nélküled. Védtelen prédája a bűnnek és tehetetlen rabja a halálnak. Te építesz be a krisztus erős, örök testébe, hogy magamra maradván el ne szóródjak e világban, hanem erőd által a szentek közösségében szolgáljak meny-nyei Atyámnak.

jének rajta és ragaszkodjanak hozzá.

Ha pedig a Szentlélek nem hirdetteti és nem kelti életre az ígét a szívben, hogy megragadja azt, akkor kárba vész. Így történt ez eddig is: pad alá rejtették a hitet, úgyhogy senki sem tekinthette Krisztust Úrnak és a Szentlelket megszentelőnek. Vagyis senki sem hitte, hogy Krisztus olyan Urunk, Aki cselekedetünk és érdemünk nélkül ekkora kincset szerzett nekünk és kedvessé tett minket az Atya előtt. Mi volt hát a hiba? Az, hogy nem volt ott a Szentlélek, Aki ezt kijelentette és hirdette volna. Sőt olyan emberek és gonosz lelkek működtek, akik azt tanították nekünk, hogy cselekedeteinkért üdvözülünk és kapunk kegyelmet. Ezért nem is keresztyén egyház az. Mert ahol nem prédikálják a Krisztust, ott nincs Szentlélek sem, Aki alkotja, elhívja, és egybegyűjti a keresztyén egyházat, amely nélkül senki sem juthat el az Úr Krisztushoz. Legyen ennyi elég a hitágazat velejéről.

—Luther Márton: *Nagykáté* (1529)

Te nyitod meg meg vak szememet Isten csodáinak a meglátására, hogy forró szívvel zengjem dicsőségét. Te vagy az erő és a készség, mely kinyújtja karom az elesett testvér felé, hogy felemeljem. Mi jó van bennem, Te hívod azt elő, s ami gonosz, Te fojtod el. Légy áldott érte örökre!

Szentlélek Úristen, én Megtartóm és Vigasztalom! Ne távozz el tőlem bűnöm miatt! Inkább tisztíts meg vétkeimtől és szentelj meg. Lakjál énbenem, mint a Te hajlékodbán, s tégy engem Isten templomává, az Ő gondviselő szeretetének áldott eszközévé. Ébresszed egyházam, építsd gyülekezetem, világosítsd családom, tartsd meg népem. Munkálkodj tovább is Igédben és szentségekben e világ megtartására, minden népek üdvösségére. Ámen.

—Az erdélyi Evangélikus Énekeskönyv-ből

~ A JÖVŐNK A TÉT! ~

A nemzet jövőjét veszélyeztető tényezők sorában előkelő helyen szerepel az alkohol és a drog. Mindkettő olyan tetet és lelket pusztító szer, amely nemcsak a szenvedélybeteg személyt, hanem környezetét, sőt a következő nemzedéket is veszélyezteti. Hiábavaló és bűnös dolog, ahogy korábban az illetékesek próbálták elbogatellizálni az alkohol- és drogvészelyt. Mára teljesen egyértelművé vált, hogy a helyzet tragikus. Ami a legszörnyűbb, a felelősök még ma sem tesznek határozott lépéseket korunk e pusztító betegsége ellen, sőt igazából tisztában sincsenek azzal, hogy milyen súlyos is a helyzet.

Pedig a helyzet súlyos. Ezt annak a kérdőív felmérésnek az eredménye igazolta, amelyet a Mosonmagyaróvári Polgármesteri Hivatal Humánszolgáltató Osztálya és a megyei Egészségvédelmi Osztály végzett el Mosonmagyaróvár gimnáziumaiban, szakmunkásképző- és szakközépiskolájában. A megkérdezettek száma 806 fő volt, így a minta reprezentatívnak tekinthető. A felmérés képet adott a fiatalok szórakozási, valamint alkohol és kábítószer fogyasztási szokásairól.

A megkérdezetteknek már az első kérdésre adott válasza mutatta, hogy sötét kép fog kibontakozni a felmérésből. Arra a kérdésre ugyanis, hogy mit tartanak a fiatalok legkevésbé deviánsnak, legtöbbször az alkoholfogyasztást említették. A felmérésben résztvevő fiatalok 22%-a minden hétfégen rendszeresen fogyaszt alkoholt, 14% ráadásul több mint öt pohár elfogyasztását jelölte meg. Az adatokat összevetve kiderült, hogy a hétfévi diszkókban rendszeresen nagymennyiségű alkoholt fogyasztanak a fiatalok. Ebből arra is lehet következtetni, hogy nem igazán tudnak "hangulatjavító" szerek nélkül szórakozni a tizenévesek. Még aggasztóbbá teszi a kirajzolódó képet, hogy viszonylag nagy mennyiségben fogy a rendkívül káros égetett szesz. A megkérdezettek csak 17%-nak tudnak szülei gyermekük alkoholfogyasztásáról.

A drog terén sem jobb a helyzet. A tanulók 17%-a fogyasztott már drogot. A leggyakrabban használt szer a marihuána, a hasis, és az alkohol-gyógyszer keverék. Az előbb említett százalék a diszkóba járó fiataloknál nagyobb. Meglepő, hogy olyan fiatalok is rendszeresen pénzt adnak a drogért, akiknek semmiféle keresete nincs. A felelőtlenséget mutatja az, hogy a kábítószerfogyasztóknak mindössze öt százaléka lát reális veszélyt arra nézve, hogy rászoknék a drogra.

A felmérés reális képet ad az új generáció

káros szenvedélyeiről. Ez a kép pedig aggasztó. Az italozás terén a korhatár lefelé tolódik, és viszonylag sok fiatalnak van szüksége a szórakozáshoz alkoholra. Figyelmeztető, hogy közkedvelt lett az égetett szesz, amit ráadásul sörrel vagy borral kísérek. A lányok a martinit és a sherryt nem is tartják komoly italnak. A megkérdezettek közül 139 már megpróbálta a kábítószer, 96 pedig rendszeresen fogyasztja. Ez az arány a megkérdezettek számához viszonyítva nagyon magas.

A szeretet 85 éves jubileuma

Az északamerikai magyarság első szeretetintézménye Clevelandban, az Első Magyar Evangélikus Egyház kebelében jött létre.

1913. szeptember 7-én, tehát 85 éve, szentelték fel az újonnan épített *Szeretetházat* és adták át rendeltetésének. A terv indítója Nt. Ruzsa István, a gyülekezet alapítólelkésze volt. Elgondolását 1912 karácsonyán jelentette be a gyülekezetnek, ami a hivek között lelkes és áldozatra kész visszhangra talált. A szükséges anyagiak megteremtéséhez a gyűjtést a lelkész házaspár 1,000 dolláros adománnyal nyitotta meg.

A "Buckeye" körzetben és azon túl is örömmel fogadták az evangélikusok vállalkozását és városzerte folyt a gyűjtés, hogy a Szeretetház minél hamarabb felépülhessen. Támogatta a tervet védnökként Ludwig Ernő, az akkori magyar konzul is, s folyamatosan jelentek meg vonatkozó cikkek a *Szabadság*-ban és az *Amerikai Népszavában*. Az akkori E.79. és Rawlings utca sarkán mindenki tájékoztatására nagy hőmérő tábla volt felállítva, amin napról-napra jelezték az adományok állását.

A Szeretetház a Rawlings Avenue 8021. sz. alatti egyházi telken, a templom, a parókia, s az iskolaház mellett épült fel. Sörös András volt az építész. 1913 tavaszán volt a kapavágási ünnepély és szeptemberben pedig a felszentelés. Ezen az ünnepen együtt szolgált Ruzsa István helyi lelkésszel dr. Stiegler Ernő bethlehemi, Becker Jakab detroiti lelkész, dr. Ramer Alfred missziói szuperintendens, s Tóth Sándor ref. lelkész.

A felszentelésen többszázan vettek részt, s ezért az Istentisztelet és a felszentelési aktus után a bankettet a templomkertben nagy sátrak alatt tartották meg. A lelkészekon kívül Pelényi János alkonzul és Masztics Elemér gyülekezeti felügyelő is méltatta az egyedülálló eseményt.

A Szeretetház, mint árvaház 1914. április 15-én kezdte meg gyakorlati működését. A

A felmérés azt is kimutatta, amit az egyházak is hangsúlyoznak: A család szerepe óriási. Az anya-gyerek kapcsolat megromlása, hiánya, ha nincs biztos családi háttér, ha nincs családi érték, akkor a saját értékek is elvesznek. Az alkohol és a kábítószeres rendszeres használata a fogyasztó személy belső rendezetlenségét, gyengeségét jelzi. A legveszélyeztetettebb réteg pedig az ifjúság.

A tennivaló sok, a felelősség elháríthatatlan, a feladat óriási, a kihívás nagy, de a tét még nagyobb: A fiatalok, ezzel együtt a mi és egész nemzetünk jövője.

—Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

gyermek gondozását kezdetben a lelkész két húga, Ruzsa Piroska és Ruzsa Juliska látta el. Ők vezették a napközi otthont is, melyben alkalmilag 50 gyermekre vigyáztak fel, s még a 70 bennlakóra is. Többen pedig a környékről önkéntes munkával szolgálták az árvák és félárvák ügyét.

Amerikának az I. világháborúba való belépése (1917) bizonyos nehézségeket okozott és ezért 1919-ben a Szeretetház működését felfüggesztették. A munka ismét nagy és általános lelkesedéssel 1922-ben újraindult, sajnos, mire megünnepelhetnék volna a Szeretetház alapításának a 10. évfordulóját, mindent abba kellett hagyni. Állami (Ohio) rendelkezések folytán a Szeretetháznak fel kellett adnia "magyar" intézmény voltát, s csak angolnyelvű árvaházként működhetett volna tovább. Ezzel a Szeretetház 1923-ban befejezte szolgálatát.

Ezzel a kis beszámolóval állítunk hát emléket magyar evangélikus eleinknek, köztük elsősorban is Nt. Ruzsa István clevelandi lelkésznek és munkatársainak, hogy vállalták Uruk hívását és szolgálták a magyarok, félárva és árva magyar gyermekek javára: "Aki egy ilyen kis gyermeket befogad az Én nevemért, Engem fogad be (Máté 18:5)."

—Özv. Ruzsa Istvánné: Nagytiszteletű Ruzsa István, első magyar ág. h. evangélikus amerikai lelkész életrajza és működése c. kéziratos kiadványából kivonatolva.

KÖZÖS ÚTON

Az Evangelical Lutheran Church in America egyház és három református háttérű egyház (Presbyterian Church USA, Reformed Church in America, United Church of Christ) között kimondott oltár- és szószékközösségnek a nyilvános megpecsételésére — miután a presbiteriánusok gyűlékezetei többségükben is megszavazták az egyezményt — október 4-én kerül sor, a csikágói Rockefeller-kápolnában tartandó ünnepi Istentiszteleten. elca

Egyházunk a századvég kihívásában

(Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közössége és az *Erős Vár* olvasótáborra nevében szeretettel köszöntöm — tulajdonképpen már csak utólag — Ft. D. Szebik Imre püspök urat a hazai Északi Ev. Egyházkerületből és feleségét északamerikai családlátogatásuk alkalmából. Örülünk, hogy főként Montreálban, Torontóban, s Clevelandban alkalmuk nyílt az északamerikai magyar evangélikus szórvány felől is tájékozódniuk. Sajnáljuk, hogy csak aránylag rövid időt tölthettek itt, de reméljük, hogy sok kedves élménnyel térhettek vissza Magyarországra. Isten áldása legyen életükön, szolgálataikon. Tisztelettel és szeretettel: Bernhardt Béla, fősperes-szerkesztő.)

Magyarországi evangélikus egyházunk a század elején a történelmi határokon belül 1.3 millió lelket számlált. Jól kiépített szervezetével egyszerűen szolgálta a protestáns öntudat életbenmaradását, a társadalom erkölcsi alapjának építését, a hitre hívogató evangéliumi munkáját, a nemzeti gondolkodás erő

Ft. D. Szebik Imre
püspök

sítését. Szerinte az országban három nyelven tartották az Istentiszteleteket, németül, tótul, magyarul. Földrengésszerű változást hozott az 1920. esztendő és az 1945. év. A II. világháború vérvesszese és a tót lakosságcsere következtében ma négyszázezer lelket számlál. Megőrizte népegyház jellegét. A lakosság 4%-át öleli magához.

Igazat kell adnunk Bonhoeffer mártír teológusnak: A hit egyháza, amely nem mindent átölelő és befogadó egyház, nem használ senkinek. Ennek tudatában keressük azokat az evangélikusokat, akik korábban hivatásuk miatt vagy más indok következtében nem tartottak kapcsolatot egyházunkkal.

Az 1990. év sajátos lehetőségként kínálta egyházunknak az újraépítkezés feladatát. Templomok építése kezdődött olyan településeken, ahol a népesség mozgásaként növekedett az evangélikusság. A Balaton mindkét partján, Dunaújvárosban, és más településeken több mint tíz új templom épült vagy készül el a következő években. Iskoláinkat, óvodáinkat, kollégiumainkat megnyithattuk. Hatszáz tanár mintegy hatezer diákot tanít gimnáziumainkban, általános iskolákban, s egyetlen egészségügyi szakközpontunkban. Új szeretetottho-

nok sora jelzi, hogy magányos testvéreink otthontkereső igénye növekszik. Hajléktalan, munkanélküli testvéreink sorsán való segítségünk Krisztustól nyert felelősségünk.

Hiábavaló erőlködésnek bizonyulna külső szervezeti építkezésünk, ha a belső, lelki építkezés elmaradna. Meltán írja Melanchthon: "Ha az egyház éppolyan külsődleges szervezet volna, mint más testület, senki nem ismerné fel Krisztus lelki uralmát, amely mégis valóság, úgy ahogy Krisztus a szíveket kormányozza, erősíti, és vigasztalja."

Pünkösöd közelében nincs fontosabb kérésünk, mint az, hogy a Szentlélek ébressze egyházunkban az élő hitet, a Krisztus iránti bizalmat, és az evangéliumért érzett felelősséget. Meggyőződéssel vallom, hogy az élő hit új közösséget munkál. Ebben az új, meleg légkörű, őszinte kapcsolatrendszerben otthon érezhetjük magunkat, egymás vigasztaló, bátorító jelenlétére számíthatunk. Ebben a közösségben adja a Szentlélek a másik iránti nyitottság ajándékát, az ökumenikus magatartás fontosságának belátását. Századunk felismerései közé tartozik a világegyházi felelősség vállalása is. "Krisztus nyájának nemcsak Isten mellett kell kitaratnia, hanem a világ mellett is, harcban lelkülete ellen, küzdelemben érte, versenyben a hit győzelméért" — írja Gloege Gerhard, századunk ismert teológusa.

Ha komolyan vesszük küldetésünket, nem tehetünk mást, mint a Lélek útmutatását várva szóljuk az Ige szavát. Lehet, hogy nincs olyan hatása, mint amelyet szeretnénk, lehet, hogy nincs akkora hallgatósága, mint amit elvárnánk. Mégis szabad bízunk az ígéretben, hogy az Ő szava nem tér vissza üresen.

E néhány ismertető szóval és pünkösöd-közeli gondolattal köszöntöm az "Erős Vár" olvasóit. Örülök, hogy

megismerkedhettem személyesen is az amerikai magyar evangélikusság képviselőivel.

Különösen kedves számomra, hogy nagybátyám, néhai Szebik Károly, egykori montreáli magyar evangélikus lelkész nyomdokain járva családtagjaival találkozhatom és bepillantást nyerhetek az amerikai magyar evangélikusság életébe. Reméljük, hogy az anyanyelven hirdetett, magyar prédikáció igénye sokáig él az amerikai kontinensen. Hazai egyházunk imádságban hordozza Amerikában élő testvéreink életét és szolgálatát, áldást kérve a munkában álló lelkészekre, felügyelőkre, s presbiterekre felelős döntéseikben. "Aki pedig mindent megcselekedhet, feljebb, mint ahogy kérjük vagy elgondoljuk a bennünk munkálkodó erő szerint, annak legyen dicsőség az egyházban Jézus Krisztusban nemzetségről nemzetségre mindörökké" (Ef. 3:20-21).

—D. Szebik Imre, a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének a püspöke.

A.M.E.K. TAGSÁG

"Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagságát olyan ... magánszemélyek alkotják, akik a Konferencia hitvallási alapjával egyetértenek és a Konferenciában való tagságukat igénylik."

Egyelőre csak lassan bővül az AMEK tagsága. Szívesen hívjuk hittestvéreinket, hogy a Konferenciában tagságot vállaljanak: így tölti be ez a szervezet rendeltetését, mint az északamerikai magyar evangélikusok szórványközössége. Az évi tagsági díj \$20 (US vagy kanadai), mely magában foglalja az *Erős Vár*-ra való előfizetést is. Csekket "tagság" vagy "membership" megjelöléssel a lap nevére és címére szíveskedjenek küldeni. Aki megújítja előfizetését 1999-re, gondolja meg, hogy nem lenne-e AMEK taggá. Aki pedig már előfizetett 1999-re és AMEK tag kíván lenni, szíveskedjék pótlólag beküldeni US\$14-t vagy CA\$10-t tagsága érvényesítésére.

Emlékeztetjük az AMEK tagokat, akiknek 1998-cal lejár a tagságuk, hogy azt megújítani szíveskedjenek. A lap címszalagján a törzsszám utáni "M" betű jelzi az AMEK tagokat.

1920. június 4: Trianonra emlékezünk

A SZEPESSÉG BÚCSÚKIÁLTVÁNYA

Az "Egri Népújság" 1920. július 6-i számában jelent meg az alábbi, "A Szepesség búcsúja Magyarországtól" c. cikk.

Feketekezes plakátok hirdetik, hogy a derék szepesiek — mint ők mondják: a cip-szerek — búcsúznak Magyarországtól. A búcsú szövege az Iglón megjelenő "Szepesi Lapok"-ban látott napvilágot, Telléry Gyula szerkesztő tollából. Lehetetlen könnyes meghatottság nélkül olvasni ezt a búcsút, mely megérdemli, hogy minden magyar ember imádságos könyvében hordja, s ha elfeledkeznek arról, hogy mi a teendője Csonkamagyarország lakosságának, újra és újra elővegye, és erőt, ihletet, lelkesedést merítsen belőle.

A derék szepesieknek pedig azt üzenjük: Olvastuk irástokat, derék honfitársaink! Olvastuk és megértettük belőle, hogy ti magyarok vagytok és azok is maradtok! Nem mondtunk le a Magas Tátráról, nem búcsú-zunk tőletek: Nem! Nem! Soha!

Testvéri öleléssel: A viszontlátásra!

"Egy arasznyi felhő közeledik az égen a gömőri hegyek felől, utána lassan jön egy másik. Megint a harmadik. A vezető csilagok eltűnnek egyenkint. Végül felleg borul a Szepességre. Gyászlobogó repül fel a zenitire. Egyre és egyre erősbödik a hír: Magyarországon aláírják a [Trianonban diktált] békét.

"A végtisztességet, az utolsót, nemcsak jogunk, de kötelességünk is megadni. A Szepesség Szent István koronájának diadémja volt, tehát illő, hogy a válás pillanatában elbúcsúzzunk tőle. A buborékok szétpattantak, a naiv forrásokból táplálkozó remények szétfoszlottak. Előállott a rideg valóság. Kérlelhetetlenül a zord tények uralkodnak.

"Nem valami számadásfélét vagy mérleget akarunk csinálni, csak búcsúzunk. Megköszönjük a sok hófehér lisztet, melyből ezer éven keresztül táplálkoztunk, melyből gyermekeink oly jóízű, zamatos kalácsot ettek. Megköszönjük Tokajnak gyöngyöző, tüzes borát, melyből sehol annyi a pohárba nem folyt, mint éppen a Szepességben. Megköszönjük a fekete ropogós cseresznyét, meg a hamvas, mosolygó kajszin barackot, a csábitó, gyöngyszemű szőlőt, és a vérbélű görögdinnyét, amit az egri menyecskék árultak Lőcse, Igló, s Poprad piacain.

"Megköszönjük még a finomillatú erdőtelki és verpeléti szűzdohányt is, amit

gyöngyvirággal vegyest hoztak át az Érc-hegységen. Megköszönjük a szeretetet, a gondosságot, mellyel fiainkat nevelték, elhelyezték, és lett légyen az munkás-, úri-, vagy parasztcsalád szülöttje, a legmagasabb állásokig juttatták Magyarországon. Megköszönjük a gavalléros bánásmódot, melyben még a szepesi pesztonka is részesült, mert a cipszerek becütlete volt Magyarországon. Megköszönjük a sok bányatelep és gyár felvirágoztatását, a hatalmas vasúti forgalmat, a tündöklő, gazdag iskolaépületeket, felszereléseket, dohánygyárakat, fa-, textil-, és fémipari szakiskolákat, ásványvezeink forgalombahozatalát. Megköszönjük a Magas Tátra világhírű felvirágoztatását. Mindezt megköszönjük nektek, magyarok, kik velünk emberségesen és őszintén jól bántatok.

"És te, Lavocsa, te kőoroszlán, nyújtsd ki a nyelvedet rám, ha mindez nem igaz. De nyújtsd ki nyelvedet arra is, aki ki merte száján azt a szörnyű bünt ereszteti a cip-szerek közül, hogy ő Magyarország mostoha fia volt.

"Még hálálkodni sem akarunk koldusmódra, mert az izetlen volna. Egyszerűen búcsúzunk, tiszteletreméltóan, meghatottan. Reszkető karunk kitarjuk elszakadt testvéreink, földönfutó fiaink után, akik nekünk kedvesek voltak, de akiket a rövidlátás kiűzött.

Milyen hallgató vagy?

A perzsa sah egyik vendégétől különös ajándékot kapott: három emberi alakot. Amikor a küldönc átadta, elmagyarázta, hogy a három alak ugyan egyformának látszik, egyik azonban különösen érdekes.

A sah a szobrokat gondosan megvizsgálta, de semmilyen különbséget nem vett észre. Végre, amikor a sah már majdnem feladta a reményt, egyik alattvalója felfedezte, hogy a szobrok füleibe lyukak vannak fúrva. Vett egy fűszálat s először az egyik szobrocška fülebe dugta. A szál a másik fülön jött ki. A másik szobornál a szájon. A harmadiknál a fűszál a szobor belsejében akadt meg.

Ekkor így szólt a sah: "A három szobor közül ez a legértékesebb! Az első értéktelen, akárcsak az, aki amit hall, egyik fülén beereszti, a másikon meg ki. A második sem sokat ér. Ez olyan ember, aki a hallottakat azonnal továbbmondja, mert nem tudja magában tartani.

"Tót apák, magyar anyák, gyermekek, unokák, kik széjjel vagytok szakítva, ne feledjétek el egymást soha! Milliő és milliő ezüst szál láthatatlanul húzódik keresztül-kasul a levegőben, de rajtuk mindenütt sűrűn a fájdalom könnye rezeg. Nektek mind Istenhozzádot kiáltunk! . . .

"Most pedig te, vén Branyiszko, és te, gomolygó felhőkben tündöklő Lomnici-csúcs, Nagyszalóki-csúcs, Gerlachfalvi-csúcs, ti smaragd fénylen bájoló tengerszemek, te, az 'Árpád sírját' takargató, méltóságos Magura, és a Dunajec tükrében pompázó Korona-hegy, és ti, mind, a meszeseségben kéklő szepesi hegyek, sorakozatok! Pihenjen el a csalógány dala, húzódjatok meg, ti vendég fecskék: csak az erdők moraja zúgjon. Hömpölyögve zúgjon, s a kéklő hegyeken keresztül a sóhajtásokat vigye el azoknak, kiktől búcsúzunk.

"Ti pedig, hanyatt-homlok, sziklákon keresztül csobogó, milliárdnyi kristályszemekből fröccsenő szepesi patakok, csak fussatok, és majd ott, hol folyamokká dagadva hömpölyögtök, mondjátok el, hogy a mi könnyeink nem fognak kiszáradni soha!"

Sírva hallgatjuk a Tátra, a Királyhegy, a Magura, Lőcse, Igló, Késmárk zokogását, de feljűk kiáltjuk: Szent István országának a miénknek kell lennie! — fűzték a cikkhez befejezésül az "Egri Népújság"-ban.

1998. június 4-én az 1920. június 4-ével Magyarországra kényszerített trianoni békediktátumra emlékezünk! ☐

"A harmadik viszont ahhoz az emberhez hasonlít, aki meghall valamit, gondolkozik rajta, magában feldolgozza, és aszerint cselekszik. Ezért ez a legértékesebb."

A három közül Te melyikhez hasonlítasz? Jézus így int: "Vigyázzatok, hogy miként hallgattjátok! . . . Boldogok, akik hallgatták az Isten beszédét és megtartják azt" (Lukács 8: 18; 11: 28). (Az "Evangélikus Élet"-ből)

KÖZÖS HÚSVÉT FELE

Különbőle nemzetközi egyházi fórumokon, bizottságokban egyre jobban szorgalmazzák azt, hogy a kereszténység egységben ünnepelje meg húsvétot. Jelenleg a gregorián és a julián naptárhoz való ragaszkodás osztja meg az egyházakat. 2001-ben mindkettő szerint húsvét napja április 15-e a dátuma. II. letékesek azt javasolják, hogy az új millennium kezdő évétől folytatva a kereszténység világszerte azonos napon ünnepelje meg az Úr Jézus Krisztus feltámadását. wcc

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) for \$6 a year by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhard Béla. Aláírt cikkeikért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadában és egyéb külföldön évi 8 US dollár, tengerentúl légitápostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek. — Nyomda/Printers: Classic Printing Corp., 9527 Madison Ave., Cleveland, OH 44102. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

Szabadságharcunk 150 éve

A szabadságharc fővezére: Görgey Artúr

Görgey Artúrt (1818–1916) a pesti forradalom híre nagy döntések közepette találja. A prágai egyetem kiváló vegyész-mérnök-hallgatója, elutasítva a lembergi egyetem kémiai tanszékére való meghívást, 1848. március 30-án a prágai evangélikus templomban házasságot köt, s hazatér Magyarországra, családjá toporci birtokára, "magyarul jól megtanulni". Itt fejezi be szakdolgozatát is a kókuszdióolaj szilárd és folyékony zsírsavairól, mely hamarosan két német tudományos folyóiratban is megjelenik. A vegytan nem hőbort vagy úri kedvtelés az ősi nemesi család sarja számára, hanem az obsitos császári és királyi huszárfőhadnagy tudatosan választ polgári pályát.

Görgey ifjúkorától fogva vonzódott édesanyja, Perczián Erzsébet polgári rokonságához, különösen [evangélikus] lelkészi pályára lépő unokatestvérével, Kolbenheyer Mórral tartott fenn bensőséges kapcsolatot. Forradalmi lelkesedésében családi neve írásmódját is Görgeire változtatja, hogy csak a halála előtt békéljen meg újra a hagyományos y-nal. Amikor 1849 májusában Buda alatt kormányküldöttség hozza számára az altábornagyi előléptetést és az állami kitüntetést, ezeket azzal hártja el, hogy megeleghet azzal, ha a háború után a pesti egyetemen a vegytan tanár a lehet.

Alig küldi el tudományos dolgozatát Prágába, már be is áll a szerveződő honvédségbe. Sűrűn váltogatja állomáshelyeit, s gyorsan emelkedik a ranglétrán. A feladat ugyan temérdek, a rátermett ember azonban kevés. Görgey kiváló szervezőkészsége így hamar kitűnik, s alig kezd bele valamibe, sürgősen fontosabb posztra rendelik. Egy ideig a hazai lőszergyártás megteremtésén fáradozik (Kossuth már jövődó hadügyminiszterként emlegeti), de a felgyorsult események már nem vegyész, hanem katonát kívánnak, s Görgey nemzetőreivel szeptemberben már a betörő horvátok előtt áll. Járőrei elfogják Zichy Ödön grófot, akinek hintájából Jellasics kiáltványai kerülnek elő. Görgey haditörvényszéke a grófot árulónak találja és halálra ítéli. A merész — ám kétségkívül jogos — ítélet felhívja a figyelmet a fiatal tisztre, s meghozza számára az ezredesi előléptetést.

Ekkor már "fut Bécs felé Jellasics, a gyáva", csupán Roth és Philippovich tábornokok hadoszlopa bolyong Tolna-megyében, ahol "ötven huszár volt akkor a szabadság". Október 7-én ezek a horvátok is leteszik a fegyvert Perczel Mór és Görgey csapatai előtt. Az ozorai diadal kettejük közül első-

sorban az utóbbi, s persze az "ötven huszár", a tolnai népfelkelők érdeme. Perczel a győzelem előestéjén még főbe akarta lővetni Görgeyt, mivel ez rámutatott feljebbvalója katonai tévedéseire. "A szigorú bírálat, melynek saját cselekedeteimet is alá szoktam vetni, feljogosít a mások tetteit is hasonló szigorral bíráltni meg" — indokolta ekkor eljárását alárendeltje.

Ez az elv érvényesül egyébként Görgey 1851-ben fogalmazott emlékirataiban is mely *Életem és működésem Magyarországon 1848-ban és 1849-ben* címmel jelent meg (legutóbb: Bp. 1988). A tábornok egyenes jellemére vall az, ahogyan hibás döntéseit utólag önkritikusan elemzi, az viszont, hogy mások gyengeségeit is kíméletlenül megnevezi, már kiváltságokat nem ismerő radikalizmusának, tehetségéből eredő öntudatának, ugyanakkor elkötelezett hazafiságának tudható be.

Görgey első hadjáratának a sikere, valamint Móga János tábornok schwechati kudarca (október 30.) arra indítja a Honvédelmi Bizottmányt, hogy a harmincéves ezredesre bizza a feldunai sereg vezényletét. A nagy téli visszavonulás ellenére (Pozsonytól Pestig, majd a Szepességig) Görgey pályája már egyenesen, katonai sikereken keresztül vezet a csúcsig, amit a nemzet számára az

isaszegei győzelem, neki személy szerint pedig a hadügyminiszteri kinevezés és az osztatlan népszerűség jelentett. Hogyan ragadhatott Világos után folt ehhez a névhez?

"Ha a fővezér 1849 júliusában belehal Komáromnál szerzett koponyasérülésébe" — elmélkedik Katona Tamás történész — "akkor a szaktudomány, irodalom, s közvélemény mára rég elfeledte volna már Görgey minden hibáját, nem az áruló jelzőt vetnék oda gondolkodás nélkül a neve mellé, hanem tűzszlopnak neveznénk, ahogy lángvörös zekéjében a hadsorok előtt nyargal, és akkora lovasszobra magasodnék a komáromi csatatéren és a budai várban, hogy nyakunk befájdulna, ha fel akarnánk emelni tekintetünket egészen addig a szerencsétlen, sebzett koponyáig.

"Ha az a gránátrepesz akkor csak egy centiméterrel mélyebbre hatol, más árulót kellett volna találni, mert a szabadságharc akkor is vereséggel végződött volna, és ebbe nagyon nehéz belenyugodni. Talán Perczelt gyalgánánk árulónak, hiszen örökösen engedetlenkedett, és elsőként akart Törökországba menekülni. Vagy Dembinskit, hiszen valamennyi csatáját elvesztette. Vagy Klapkát, hiszen nem sikerült neki a negyvennyolcas alkotmányt biztosítania, amikor feladta Komárom várát. De Görgey szívós volt, életben maradt, és megóvta tábornoktársait a meg nem érdemelt gyalázattól, a felöltetlenül odavetett gyalázó szavaktól."

—Csepregi Zoltán. In: "Evangélikus Naptár 1998"

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtazzuk a március 19-e és május 23-a között vett különféle adományokat:

• AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$50: Ritter László (Bethlehem PA). **\$30:** Markovics István (Tamarac FL). **\$29:** Berglundné Kellner Ilona (Tullinge Svédo.). **\$20:** Nagy Ernő (Hinckley OH), Szarka Sándorné (N.Olmsted OH). **\$14:** Dr. Szécsény Sándor (Roswell GA). **\$10:** Özv. Szathmáry Gyuláné (Lan-disville PA). **\$5:** Bakó László (Thornhill ON). **\$4:** N.N. (PA).

• A.M.E.K. TAGSÁGRA

1998: N.N. (PA).

• EVANGÉLIKUS ISKOLÁKRA

Bp. -Fasor. \$10,000: Bartók Péter (Homosassa FL). **\$1,000:** Dr. Jeney László (Toronto ON). **\$200:** Dr. Sugár Péter (Seattle WA). **\$100:** Dr. Konkoly László (Berwyn PA), dr. Vas István (Toronto ON). **\$50:** Dr. Sömjén György (Durham NC). **Eddig összesen:** \$23,109.00.

* * *
Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi iskolaügy és az ev. egyházi segélyszolgálat javára (felesben megosztva a magyarországi és az erdélyi magyar evangélikus egyház között) szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzesutalványt **Hungarian Conference-ELCA** névre s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Deáktér, Fasor, Győr, Nyíregyháza, Orosháza) vagy a segélyszolgálatot ("Segély") megjelölni. Minden adományért előre is hálás köszönetet mondunk. ☑

Hogy mennyi az évi előfizetés?

És hová kell azt beküldeni?

Az USA-ban 6 dollár.

Kanadai címre és külföldre US\$8.

Külföldre légitóstán US\$15.

"ERŐS VÁR"

P. O. BOX 770828

LAKEWOOD, OH 44107-0038

Személyi hírek

• Kedves olvasónk, özv. Üregdy-Nagy Józsefné — sokak Elly nénije — szerzte az országból és még Európából is összejött rokonai, barátai, s tisztelői körében teljes szellemi frissességgel, aranyos humorral, inspiráló derülátással, s Úrvacsorával is felkészülten ünnepelte meg április 7-i 100. születésnapját. A Fehér Háztól, a választói kerülettől, s Lakewood (OH) városától is kapott üdvözlöt. Magyarországon tanárnéként, Lafayetteben (IN) egyetemi könyvtárosként nyert elismerést és tekintélyt fiatalabb és idősebb diákok, s munkatársak között. Férjét majd negyven évi házasság után 24 évvel ezelőtt vesztette el. Hálát adva éveikért, életére Isten áldását kívánjuk.

Elly néni

• Június 15-i 80. születésnapjára köszöntjük a "tengerentúlról" a Svédországban élő Nt. dr. Vajta Vilmos ny. teol. professzort, az Evangélikus Világszöv. teológiai főosztálya volt igazgatóját, az EVSZ Ökumenikus Kutatóintézete volt vezetőjét, s a Külföldi Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége egykori elnökét. Isten kegyelmes szeretete kísérje továbbra is élete útján. (Ajubiláns tiszteletére az Európai Protestáns Szabadegyetem írásából, igehirdetéseiből összeállított díszkötetet ad ki. Ennek bemutatására júniusban a bp.-deákteri Huszár Gál Evangélikus Könyvesboltban kerül sor.)

• Május 26-án ünnepelhetette meg az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia alelnöke, dr. Tomaszek S. László és felesége, sz. Geréby Zsuzsanna házasságuk 25. évfordulóját. Négy gyermekükkel együtt köszöntötte a jubiláló házaspárt a közvetlen nagyobb család, a kiterjedt rokonság, s barátai és tisztelőik köre. Istentől legyen éle-

tükön, szeretetükön áldás további kedves jubileumok felé.

• Örömminkre van, hogy mind Nt. özv. Juhász Imréné (Hideaway Hills OH) komolyabb kimenetelűvé válhatott autóbaleset után, mind Nt. Turchányi Sándorné (Toronto ON) súlyos operáció után egészsége helyreállítását élvezheti. Teljes gyógyulásukat az Áldott Orvos kegyelmébe ajánljuk.

• Nt. Bernhardt Béla ny. lelkész, lapunk szerkesztőjét a cleveland-nyugati ev. egyházmegye presbitériumába választották; hivatalába, más presbiterekkel együtt, dr. Miller Marcus egyházkerületi püspök iktatta be.

• Edmontonban (Alberta) Nt. Nyárády Tamásnak, az ottani Kálvin Magyar Presbitérianus Egyház lelkészének felszentelése 50. évfordulóját ünnepelték meg. Vagy két évtizede jó néhányszor beszolgált Windsor-

ból a clevelandi Első Magyar Evangélikus Egyházban, s egykor a saskatooni Evangélikus Teológiai is felvett szaktárgyakat. Külföldi lelkészi szolgálatait legnagyobb részben mint "sátorkészítő", azaz világi állásban lévő — a windsori egyetem főkönyvtárosaként — végezte. Állítólag már nyugállományú! Az évfordulóhoz, s további igen aktív szolgálatára Isten megtartó kegyelmét és sok áldását kívánjuk.

• A "Kálvin" Református Egyházkerületben o Ft. dr. Vitéz Ferenc püspök utódaként az új püspök Ft. Medgyesi Lajos, fairport-harbori lelkész, az új püspökhelyettes Ft. Póznán Béla, new-yorki lelkész. o Az ashlandi (OH) teológiai szemináriumban doktorrá avatták Nt. dr. Kálmán Szabolcs cleveland-nyugati lelkész, a "Doctor of Ministry" fokozatot nyerte el. o A befejezett, a megkezdett, s a kiszélesített szolgálatokhoz áldáskívánással gratulálunk. ☐

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Budapest I. kerületében az Árpád u. 1-3.sz. alatti Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban az 1848/49-i szabadságharc körüli idők egészségügyi szolgáltatásairól és esz-közöiről nyitottak meg kiállítást.

• A veszprémi ev. egyházmegyében Pintér Mihály várpalotai lelkész az új esperes.

• Vanyarcon Szabó András az ev. gyülekezet új lelkésze.

• Ózdon rablás után szétverten megtalált oltári gyertyatartóit felújítva, Kiskőrösön újonnan épült "Jó Pásztor" Szeretetotthonát, Tésén új kápolnáját, Kecskeméten a "kiigényelt" gyülekezeti székház visszaadott szárnyában létesített "idősek napközi otthonát" vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• D. dr. Harmati Béla püspököt, Káposzta Lajos püspökhelyettest, és Görög Tibor lelkész hivatals látogatás alkalmából fogadta a délvidéki Tót Evangélikus Egyházba illesztett, 13-gyülekezetes magyar ev. esperesség vezetője, Dolinszky Árpád esperes. A magyarországi küldöttség többek között Szabadkán és Bajsán tájékozódott a bácska-bánsági térségben működő magyar ev. gyülekezetekről. Ezt megelőzőleg csak 98 évvel ezelőtt volt ev. püspöklátogatás Szabadkán, Sárkány Sámuel püspök szemé-lyében.

• Liptószentmiklóson megünnepelték a híres tót énekköltőről, Tranovszky Györgyről elnevezett Transcius [Evangélikus] Könyvkiadó alapításának 100. évfordulóját. A hitméllyítő kiadványokon túl a tót nyelv és nemzeti öntudat ápolása volt a könyvkiadás célja. Működését az első huszonkét évben háborítatlanul fejthette ki... Magyaror-

szágon. Erről a Tótköztársaság nyelvtörvényének az árnyékában persze nem szól a fáma.

• Hartán fennállásának 275. és temploma felszentelésének 200., Geccsén anyaggyűlekezetté való alakulásának a 100. évfordulóját ünnepelte meg az ev. gyülekezet.

• Meghalt Bálint László óbudai ev. esperes-lelkész, valamint Székács Sámuel szarvas-ótemplomi és Garam Zoltán bobai ny. ev. lelkész.

• Pápan a lutheri reformáció két kimagasló személyiségének, Sztárai Mihálynak és Huszár Gálnak együttes emlékművet avattak fel. Az emlékmű Tornován Ari Vid szobrászművész alkotása. D. Szebik Imre evangélikus és Márkus Mihály református püspök is méltatta ezeknek a magyar reformátoroknak az érdemeit.

• A kiskunhalasi helyi TV állomás kéthetenként "hitéleti krónika" címen félórás egyházi műsort sugároz. A műsoron váltakozva a keresztyén gyülekezetek és az izraelita hitközség szerepelnek.

• A Budapesti Evangélikus Gimnáziumban — a Fasorban — április 1-től Nagy-Baló András a megbízott igazgató dr. Vajda Ferenc igazgató utódjaként.

• A mai tót köznyelvhez nem igazodó tót liturgikus nyelv korszerűsítése céljából rendeztek konferenciát Budapesten, melyen a vendéglátó D. dr. Harmati Béla és D. Szebik Imre püspökkel együtt dr. Filo Julius ev. püspök a Felvidékről, dr. Valent Ján ev. püspök a Délvidékről, és Bálint György ev. esperes Erdélyből, valamint küldöttségi tagok és szakértők vettek részt.

—[Ev. Élet et al.]

Pünkösöd után

Pünkösöd előtt - sóvárgás tükös mélye.

Pünkösöd előtt - igéreték zenéje.

Pünkösöd előtt - esedezés, esengés.

Pünkösöd előtt - szent vágyak mozdulása.

Pünkösöd előtt - koldusszív tárulása.

Csendesen várni - várni, hinni, kérni!

Aztán - boldog pünkösöd utánba érni!

S pünkösöd után - szent égi erőt-vetetten,

pünkösöd után - Lélekkel telítetten

pünkösöd után - bátor tanúvá lenni.

pünkösöd után - szolgálni, égni, tenni,

pünkösöd után - régüt kárnak ülni,

Krisztusnak élni és másoknak élni,

minden mennyei kincset elfogadni,

és pünkösöd után - adni, adni, adni!

—Türmezei Erzsébet

Pünkösdi emlékezés

A Szentírás szerint Isten igéje kétélű kardhoz hasonlatos. Ez a kétélű kard kétfelé vág. Egyfelől visszavág a múlt felé és emlékeztet mindarra, amit Isten eddig tett miérettünk és mibennünk. Másfelől a jövő felé mutat és figyelmeztet és felkészít mindarra, ami ezután történik velünk.

2Timóteus 1:6 szerint az Ige így hív: "Gerjeszd fel az Isten kegyelmi ajándékát, amely... benned van." Már van bennünk kegyelmi ajándék! Már vettük Isten kegyelmi ajándékát: ez mindazokból a tényezőkből áll, amelyek az ember lelki életének egészét teszik. Mindegyik a hit, a remény, és a szeretet. S ezekkel együtt a szívesség, jóság, béketűrés, szelídség, türelem azok a lelki kincsek, amelyekkel a keresztyén embernek tündökölnie kell. Ezek a belső lelki kincseken kívül kegyelmi ajándék az Ige hirdetése, a Keresztség, az Úrvacsora, az imádság, s maga az Anyaszentegyház és mindaz, ami az egyházat élte, fenntartja, s bővíti.

Ezeket a kegyelmi ajándékokat a pünkösdi Szentlélek adja mindenkinek, ezért nevezi ezeket más helyen a Szentírás a Szentlélek ajándékainak. Azért

van pünkösöd, hogy a keresztyén ember hálaadással vegye számba a saját maga egyéni és a gyülekezet közös kegyelmi ajándékait, és gerjessze fel, azaz újítsa meg azokat a Szentlélek munkája által.

Pál apostol arra figyelmeztet, emlékeztet — figyelmezteti, emlékezteti Timóteust —, hogy a kegyelmi ajándékot kézrátétel által vettük. Ezt szóról szóra kell értenünk. Gondoljon csak mindenki a saját maga megkeresztelésére, konfirmációjára, vagy éppen egyházi hivatalba, például presbiterként való beiktatására. Pünkösöd ünnepén a keresztyén ember újra meg újra megkonfirmálódik a Szentlélek által.

A kegyelmi ajándékok felgerjesztése mindenekelőtt imádságban történik. Lehetetlen, hogy Isten meg ne adja Szentlelkét, azoknak, akik kerik Tőle, hangzik felénk Krisztus biztatása. A Szentlélek együtt munkál az igehirdetéssel és megerősít bennünket a szent oltár jaivaival. Isten tehát nemcsak egykor adott nekünk drága lelki kincseket, hanem az egyházi életben újból és újból alkalmakat nyújt arra, hogy azokat meg is újítsuk, azokban meg is erősödjünk.

Pünkösöd hát Isten áldott alkalmát, hogy Szentlelke által bennünket megújítson, hogy adja nekünk az erőt, a szeretet, s a józanság lelkét a félelem helyett. Kérjük Tőle, hogy adhassa!

—Jakab Béla, nagykarolyi ev. lelkész

EGYENJOGON

Az olaszországi ún. kisebbségi egyházakat mostmár egyenlőképpen védi a törvény valósággyalázás ellen. Az alkotmánybíróság tavaly novemberi ülésén megsemmisítette azt az 1930-ban hozott törvényt, mely szerint a nem-katolikus vallások elleni kihágásokat egyharmaddal kevesebb bírsággal illették, mint a katolikusok ellen elkövetettek. Olaszország 58 millió lakójának több mint 90 százaléka római katolikusnak vallja magát. Az Olaszországi Evangélikus Egyház lélekszáma 7,000. lwi

SKÓT EGYSÉG 2001-RE?

Úgy számítják, hogy az 1996-ban elkezdett tárgyalások eredményeül öt skóciai egyház egyesül 2001-ben. A Skót [Református] Egyház, a Skót Episzkopális Egyház, az Egyesült Református Egyház, a Kongregacionalista Egyház, s a Metodista Egyház tartozik a tárgyalófelekhez; a Római Katolikus Egyház és az Egyesült Szabadegyház pedig csak megfigyelőként. pw (Internet)

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Juhász-Shepherd Ferenc
 Templom és lelkézi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnap-i Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Tamásy Zoltán
 Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon.

"A Szentlélek Vigasztaló. A Vigasztaló pedig az, aki a megszorodott szívet Isten iránt megvidámítja, jókedvre deríti, mert hiszen arról biztosít, hogy bűneink megvannak bocsátva, a halál meghalt, az ég megnyílt, s Isten ránk mosolyog. Aki e meghatározást jól megragadja, annak máris nyert ügye van, hiszen égen-földön csupa vigasztalással és örömmel találkozik" (Luther Márton). Drága Szentlélek jöjj, Vigasztalónknak jöjj! Jöjj és vidámíts meg, jöjj és vigasztalj meg! Drága Szentlélek jöjj, Vigasztalónknak jöjj! Drága Szentlélek jöjj, Szabadítónknak jöjj! Jöjj és szabadíts meg, jöjj és vigasztalj meg! Drága Szentlélek jöjj, Szabadítónknak jöjj! Drága Szentlélek jöjj, Újjáteremtőnek jöjj! Jöjj, tüzed éleszd fel, jöjj és erősíts meg! Drága Szentlélek jöjj, Újjáteremtőnek jöjj! Ezekkel a gondolatokkal köszöntjük e lap olvasóit a gyülekezet nevében. ● Az elmúlt időszakban két testvérünket magához szólított az élet és halál Ura, Bertók Lajost és Pelsőci Willibaldot. Mindketten gyülekezetünk hűséges tagjai voltak. A mindenható Isten adjon nekik örök életet, a gyászoló családoknak vigasztalást, reménységet. ● Alkalmainkat hirdetjük szeretettel: a hónap első keddjén este 7 órakor női bibliaórát tartunk, amelyre szeretettel várjuk asszonytestvéreinket – június 7-én Nt. Juhász Imre lelkésztestvérünk sírkövét szenteljük fel az Evangélikus Temetőben – június 11-én este 7:30-kor tartja az Oltáregylet, az angol Női Kör, és a Férfikör a gyűlést – július 26-án tartjuk szokásos gyülekezeti piknikünket a Bain Park pavilonban; Istentiszteletünket a helyszínen tartjuk 10:30 órai kezdettel, reménységünk szerint hangulatos és tartalmas együttlet lesz, mindenkit szeretettel várunk. ● Ezúton is megköszönjük az Oltáregyletnek, az angol Női Körnek, Radva Éva vezetésével, hogy minden hónapban ebédet főznek, ily módon segítenek abban, hogy gyülekezetünk anyagilag gyarapodjék. Hálás köszönet feléjük, Isten áldó kegyelme tartsa meg őket és családjukat! ● Minden kedves magyar testvérünknek nagyon szép nyarat kívánunk. Legyen test-lelki felvirágulásban részesülj. Isten velünk van a vakációban, ezt ne feledjük el! Igéjében naponta az élet kenyerét és vizét adja, ezzel a csodálatos kegyelemmel éljünk és nyaraljunk. S azt se feledjük el, hogy minden vasárnap nyitva vannak a templomok, Isten idehív bennünket. Isten szeretetébe ajánljuk testvéreinket! Erős vár a mi Istenünk! — TZ&É.

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla főesperes
 Beszolgáló lelkész: Tamásyné Molnár Éva
 Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Dr. Raschka László; tel.: (416) 783-6938. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Megszomorodva vettünk két halálhírt: Nt. Oláh Lajos, a torontói magyar baptista gyülekezet ny. lelkésze április 17-én, 74 éves korában, s Nt. dr. Pokoly Lászlóné sz. Pfeiffer Margit, Nt. dr. Pokoly Lászlónak, a torontói Egyesült Magyar [Református] Egyház ny. lelkészének felesége május 14-én, 82 éves korában

KÖNYVPIAC

Iratterjesztésünkben megrendelhető az alábbi könyvek @ US\$5 beküldésével (kivéve, ahol más ár van feltüntetve). Csekket, pénzesutalványt kérjük Hungarian Conference-ELCA névre és 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505 címre küldeni. (Egyes könyveknel a rendelés kielégítése eltérhet néhány héttől.)

Biblia, teljes, újfordítás.

Újszövetség, Károlyi-Ceglédi szöveg.

Brachna Gábor: Útmutató bibliaolvasáshoz.

Fabiny Tamás: Keken András életregénye.

Gémes István: Hiszek.

Herényi István: Egyházi jogi tükör.

Keken András: Deákterí esték.

Kemény Péter: Negyedórás Isten előtt.

E.J. Kunos: Missionary Memoirs. US\$20.

Mirák Katalin: Nem voltam egyedül.

Molnár Rudolf: Egyháztörténeti arcképcsarnok.

Ordass Lajos: A keresztfá tövében.

Ordass Lajos: Válogatott írások II. US\$14.

Ordass Lajos: Jó hír a szenvedőknek.

Ordass Lajos: Önéletrajzi írások I.

Ordass Lajos: Önéletrajzi írások II.

Pósfay Gy.: A földön élő egész egyház. US\$12.

Rődse István: A halál árnyékának völgyében.

Terray László: Izrael és az evangélium. US\$2.

Terray László: Küldetésben.

Terray László: Nem tehettem mást.

L. Terray: He Could Not Do Othwise. US\$25.

Türöczy Zoltán: Ne félj.

Veöreös Imre: A harmadik út.

Veöreös Imre: A középpont felől.

költözött a mennyei örök hazába. A gyászolóknak családokban és gyülekezetekben hitük bizonyosságának a vizsgálatát szeretettel kívánjuk: "Az én Atyámnak az az akarata, hogy annak, aki látja a Fiút, és hisz benne, örök élete legyen; én pedig feltámasztom őt az utolsó napon" — mondja Jézus (János 6:40). ● Kedves alkalom volt presbiterek és hozzátartozók számára, hogy május 25-én meghítt beszélgetés kapcsán köszönthették Ft. D. Szabik Imre püspök urat és feleséget Torontón való átutazásuk során. Az est lehetővé tette a közelebbi megismerkedést és a kölcsönös tájékoztatást. Köszönettel tartozunk Kertész dr. Mekis Éva presbitertünknek és férjének, hogy otthonukat készségesen megnyitották erre a bensőséges együttlétre. ● Évadzáró Istentiszteletünket június 28-án du. 4 órakor tartjuk meg, amikor az Úrvacsora is kiosztásra kerül. ● A kéthónapos nyári szünet után az 1998/99-es évadot megnyitó Istentisztelet szepember 13-án du. 4 órakor esedékes, mely alkalommal az Úrvacsorát is kiosztjuk. ● "Isten nem hagyta magát bizonyosság nélkül, mert jötevők voltak, és mennyből esőt adott nektek és termést hozó időket; bőven adott nektek eledelt és szívbeli örömet" (Csel. 14:17). ● A nyári időre mindenkinek kellemes pihenési és felüdülési alkalmakat kívánunk, testiekben, lelkieken egyaránt. Szeretettel! — BB.

ÜNNEPÉLYES BEIKTATÁS

Az Ausztriai Magyar Evangélikus Lelki-gondozó Szolgálat egyháztanácsát a 2004-ben lejáró ciklusra Bécsben április 26-án ünnepi Istentiszteleten iktatta be Mag. Szépfalusi István vezetőlelkész. Az Istentiszteleten igehirdetéssel D. dr. Harmati Béla magyarországi ev. püspök és beiktató beszéddel Mag. Sturm Herwig ausztriai ev. püspök is szolgált. Az Istentiszteletet a "Bormemissza Péter Társaság" irodalmi gálaestje követte. A kerekon felezes gyülekezetet és gálaesti résztvevőket többek között Göncz Árpád államelnök is köszöntötte. Az ünnepi műsorban Szokolay Sándor két egyházzenei műve nyert ősbemutatót a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Líceum énekkara közreműködésével. me

Nyári Magyar Iskola

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség idén is megrendezi hagyományos nyári iskolatáborát a fillmor(e)i, regényes Sík Sándor Cserkészparkban. Az iskolatábor ideje július 5-25.

A délelőtti "iskolaórákat" délutánra szak-köri foglalkozások, kirándulások, fürdés, s egyéb vidámságok váltják fel.

Minden érdeklődőnek szívesen nyújtanak felvilágosítást a 973-772-8810 telefonszámon vagy levélben Külföldi Magyar Cserkészszövetség, P. O. Box 68, Garfield, NJ 07026-0068 címen. ☒

LEGKOZELEBBI LAPZÁRTA

1998. július 15.

*

Hírek, gyülekezeti hírek, cikkek időbeni beküldését ezúton is kéri

—a Szerkesztőség.

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

1998. JÚLIUS

1. Lukács 15:11-21 – Rúth 1:1-22
2. Lukács 19:1-10 – Rúth 2:1-23
3. Jónás 3:10-4:11 – Rúth 3:1-18
4. Ézsaiás 43:22-28 – Rúth 4:1-22

PÜNKÖSD U. 5. VASÁRNAP

Heti ige: Galata 6:2

5. Galata 3:23-29 – Lukács 9:18-24
6. Kolossé 3:12-17 – János 4:1-14
7. 2Korinthus 2:5-11 – János 4:15-26
8. Jakab 3:13-18 – János 4:27-38
9. 1Korinthus 11:20-32 – János 4:39-42
10. Róma 15:1-7 – János 4:43-54
11. Ézsaiás 30:18-22 – János 5:1-9

PÜNKÖSD U. 6. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:8

12. Galata 5:1,13-25 – Lukács 9:51-62
13. Lukács 14:25-33 – János 5:10-18
14. Lukács 9:51-56 – János 5:19-30
15. 2Korinthus 8:10-15 – János 5:31-40
16. 1Királyok 19:19-21 – János 5:41-47
17. 16. Zsoltár – János 6:1-15
18. Máté 19:27-30 – János 6:16-21

PÜNKÖSD U. 7. VASÁRNAP

Heti ige: Ézsaiás 43:1

19. Gal. 6:1-10,14-16 – Luk. 10:1-12,16
20. 32. Zsoltár – János 6:22-40
21. 30. Zsoltár – János 6:41-51
22. Ap. Csel. 8:26-39 – János 6:52-59
23. 1Péter 2:2-10 – János 6:60-65
24. Kolossé 2:6-10,12-13 – János 6:66-71
25. Id. Jakab apostol emléknapja

Ap. Csel. 11:27-12:3 – Márk 10:35-45

PÜNKÖSD U. 8. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:19

26. Kolossé 1:1-14 – Lukács 10:25-37
27. 2Mózes 16:32-35 – János 7:1-24
28. 2Mózes 19:3-8 – János 7:25-30
29. Filippi 2:1-4 – János 7:31-39
30. 1Korinthus 10:16-17 – János 7:40-52
31. Jelenések 7:9-17 – János 7:53-8:11

1998. AUGUSZTUS

1. 2Korinthus 5:1-9 – János 8:12-20

PÜNKÖSD U. 9. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 5:8-9

2. Kolossé 1:21-28 – Lukács 10:38-42
3. Róma 6:19-23 – János 8:21-30
4. Máté 12:33-37 – János 8:31-36
5. Kolossé 3:1-11 – János 8:37-45
6. Máté 7:13-21 – János 8:46-59
7. 1Korinthus 6:9-14,18-20 – János 9:1-12
8. Filippi 1:6-11 – János 9:13-23

PÜNKÖSD U. 10. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 12:48

9. Kolossé 2:6-15 – Lukács 11:1-13
10. 1Királyok 3:16-28 – János 9:24-34
11. Példabeszédek 8:12-21 – János 9:35-41
12. 1Péter 4:7-11 – János 10:1-10
13. Ezékiel 3:17-19 – János 10:11-21
14. Jeremiás 1:11-19 – János 10:22-30
15. Máté 7:24-27 – János 10:31-42

PÜNKÖSD U. 11. VASÁRNAP

Heti ige: Zsoltár 33:12

16. Kolossé 3:1-11 – Lukács 12:13-21
17. Róma 11:1-15 – 1Kronikák 10:1-14
18. 1Korinthus 10:1-13 – 1Kronikák 11:1-9
19. 1Királyok 21:1-16 – 1Kronikák 13:1-14
20. Jeremiás 16:14-17 – 1Kronikák 14:1-17
21. 138. Zsoltár - 1Kronikák 15:1-16,25-29
22. Máté 23:34-39 – 1Kronikák 16:1-22

PÜNKÖSD U. 12. VASÁRNAP

Heti ige: 1Péter 5:5

23. Zsidók 11:1-3,8-16 – Luk. 12:30-40
24. Bertalan apostol emléknapja
- 2Korinthus 4:7-10 – Lukács 22:24-30
25. Márk 9:33-37 – 1Kronikák 16:23-43
26. Lukács 7:1-10 – 1Kronikák 17:1-27
27. Ap. Csel. 12:18-25 – 1Kronikák 18:1-17
28. Lukács 22:24-30 – 1Kronikák 19:1-15
29. Ezékiel 17:22-24 – 1Kron. 19:16-20:8

PÜNKÖSD U. 13. VASÁRNAP

Heti ige: Ézsaiás 42:3

30. Zsidók 12:1-13 – Lukács 12:49-53
31. Márk 8:22-26 – 1Kronikák 21:1-14

—[L&LBW]

ERŐS VÁR
P O BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038
RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?